

Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Öjaby/Öhr skola 2017-2018

Innehållsförteckning

Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Öjaby/Öhr skola 2017-2018.....	1
Öjaby/Öhrs skolas vision gällande förskoleklass, grundskola och fritidshem:.....	2
1. Prioriterat område för att nå visionen för läsåret 2017/2018	2
2. Aktivitet för att nå visionen för 2017/2018 (i kursiv hur aktiviteten är kopplad mot visionen).....	2
3. Förebyggande åtgärder	3
4. Rutiner vid akuta situationer	5
5. Samverkan med elever och föräldrar	6
6. Utvärdering och revidering	6
7. Lagtext och definition	6
Samtalsunderlag vid utredande samtal	9

Öjaby/Öhrs skolas vision gällande förskoleklass, grundskola och fritidshem:

”På vår skola känner sig var och en välkommen och respekterad för den man är. Alla känner sig trygga och skolan är fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Våra elever tror på sig själva och sina förmågor.”

1. Prioriterat område för att nå visionen för läsåret 2017/2018

Efter utvärdering och analys (juni 2017) planerar skolan följande prioriterade område inför kommande läsår 2017/2018: **KOMMUNIKATION**

Genom att jobba med området kommunikation på olika sätt, når vi vår vision.

Det prioriterade området delas upp i områden utifrån läroplanens kapitel 2 samt Växjö kommuns värdegrund, och har olika underrubriker:

1. Arbetsgrupp	2. Elever	3. Vårdnadshavare
Kontaktytor alla verksamheter	Språkbruk	Samrådsmöten
Diskussionsforum	Aktivitetsdagar	Information i veckobrev
Digital kompetensutveckling	Förtydligande av målen	Föräldramöten

2. Aktivitet för att nå visionen för 2017/2018 (i kursiv hur aktiviteten är kopplad mot visionen)

1. Arbetsgrupp

- Kontaktytor alla verksamheter

Gemensam planeringstid varje vecka fritids-skola (skola och fritids har många beröringspunkter och om barn/elever möter samma vuxna på förmiddagen som på eftermiddagen minskar risken för att något 'faller mellan stolarna'. Vi ser också barnen från fler vinklar vilket ger en mer komplett bild av våra barn/elever. Detta gör att vi enklare kan möta dem där de behöver/befinner sig – alla är trygga, alla tror på sig själva och sina förmågor, alla är respekterade för den de är.)

Gemensam APT*2 (alla vuxna på våra verksamheter känner varandra, vilket gör det enkelt för oss att arbeta tillsammans kring alla barn/elever – alla är trygga.)

- Diskussionsforum

Tvärgruppsdiskussion varje APT (genom att diskutera givna frågor som rör vägen mot visionen skapar vi samsyn och får respekt för varandra – respekt för den man är)

- Digital kompetensutveckling

Skolverksmodul: Kritisk användning av nätet under ledning av användarstödjare (arbete i tvärgrupper gör att vi lär känna varandra- alla är trygga, respekt för den man är. Utbildning i centralt prioriterade målet digitalisering, gör oss trygga och vi tror på vår förmåga.)

2. Elever

- Språkbruk

Diskussioner med elever kring språkbruk, rättigheter, ansvar (alla känner sig välkomna och respekterade för den man är, en skola fri från trakasserier)

Elevrådsrepresentanter Öjaby jobbar med projektet ”Vilka ord använder vi?” (alla känner sig välkomna och respekterade för den de är, en skola fri från trakasserier)

- Aktivitetsdagar

/pysseldagar/friluftsdagar i årskursblandade grupper (genom tvärgruppsarbete lär alla känna varandra – alla är trygga)

- Förtydligande av målen

Aktuella LPP i klassrummen (genom att veta vart man ska kan man använda sina förmågor och tro på dem)

Hur förmedlar vi elevers kunskapsutveckling på utvecklingssamtalen? (Genom att kommunicera tydligt för alla, kan samtalet leda till en utveckling av förmågorna samt leda till en tro på dem)

Bättre/tydligare avslut på lektion/dag/vecka: vad har vi lärt oss under lektionen/dagen/veckan? (Genom att kommunicera tydligt för alla, kan samtalet leda till en utveckling av förmågorna samt leda till en tro på dem)

3. Vårdnadshavare

- Samrådsmöten

Vårdnadshavarrepresentanter träffar representanter från skolan 2*läsåret och diskuterar aktuella frågor

- Information i veckobrev

Kortfattad information i veckobrev om arbetsområden och mål

- Föräldramöten

3. Förebyggande åtgärder

Här beskriver vi de aktiviteter som planeras specifikt för att förebygga diskriminering, kränkningar och trakasserier. Inom parentes anges vem som är ansvarig för genomförandet.

Barn och elever är delaktiga i framtagandet av planen genom att de via elevrådet är medverkar till att ta fram ordningsregler (bifogas).

Kompetensutveckling av personal

Genom att:

- personal regelbundet diskuterar frågor som mobbing, trakasserier, kränkande särbehandling, rasism, främlingsfientlighet och diskriminering. (rektor)
- likabehandlingsplanen har en stående punkt på APT för personal. (rektor)
- likabehandlingsplanen är en stående punkt på arbetslagsmöten. (lärare)

Kontinuerligt arbete med värdegrundsfrågor i alla klasser/grupper

Genom att:

- skolans vuxna ansvarar för att återkommande diskussioner genomförs i klasserna om etik, moral, människors värde, jämställdhet mellan könen, relationer och demokratins grunder. (klasslärare)
- personalen signalerar tydligt i handling att alla har lika värde, rätt att yttra sig och vara den man är. (klasslärare)
- klassråd (klasslärare) och elevråd (rektor) där eleverna är delaktiga.

Kamratstödjarverksamhet eller liknande

Genom att ha:

- fadderverksamhet mellan klasser, F-klass/Åk 3, Åk 1/Åk4, Åk2/Åk5 och Åk3/Åk6. (klasslärare)
- aktivitetsdagar, där eleverna är delaktiga för att främja samverkan mellan elevgrupper, både i arbetslag och på hela skolan. (Arbetslag)

Uppsikt över barnen

Genom att:

- ha schemalagda rastvakter och rastfaddrar över hela skolgården. (rektor)
- rastvakterna och rastfaddrarna bär florerande västar.
- ha schemalagda rastvakter innan skolan börjar. (arbetslaget f-klass/fritidshem)
- vuxna på skolan reagerar och agerar. (alla vuxna)
- ha organiserade rastaktiviteter. (utsedda pedagoger)
- dela på rasterna i den mån det går för att samtliga elever inte ska ha rast samtidigt. (rektor)

Kartläggning av barnens trivsel på skolan

Genom att:

- ha genomgång och diskussion av skolans ordningsregler i alla elevgrupper. (klasslärare)
- göra en enkätundersökning bland barnen en gång/läsår. (arbetslag)
- göra en analys och kartläggning på klassnivå (klasslärare), arbetslagsnivå (arbetslag) och skolnivå (rektor).
- göra en trygghetsvandring under höstterminen tillsammans med representanter från elevrådet. (rektor)
- ha hälsosamtal i F-klass/Åk2, Åk 4 och Åk 6. (Skolsköterska)

4. Rutiner vid akuta situationer

Vid konflikter

Arbetsgång

1. All personal reagerar och agerar direkt när man upptäcker en konflikt. Vid kränkning sker en direkt tillsägelse till eleven. Det är nolltolerans mot kränkningar i skolan. Alla som arbetar i skolan är knutna till handlingsplikten. Vuxna är förbjudna att kränka barn och elever.
2. Utredning av konflikt
  - Samtal med den ena berörda parten
  - Samtal med den andra berörda parten
  - Båda berörda parter träffas och kommer överens
3. Meddelar ansvarig klasslärare om händelsen (om klassläraren ej ansvarar för utredningen) för bedömning av om det är ett frekvent återkommande beteende.
4. Berörd personal följer upp händelsen för att se om den är utredd.
5. Vid behov kontaktas hemmet till berörda elever.
6. Antingen tjänsteanteckningar eller anteckningar i kommunens LISA.

Vid kännedom om kränkning sker en direkt anmälan till rektor om vad som inträffat.

Vid kränkningar eller diskriminering

Med detta menar vi att utreda uppgifter om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skolan använder en dokumentationsmall där kontaktlogga, händelser, utsagor, handlingsplan och liknande dokumenteras. Vid samtal med enskilda elever eller med vårdnadshavare är vi alltid två personer från skolan, en för samtalet och en som dokumenterar. Rektor använder kommunens dokumentationsmall för återrapportering.

Utredning

1. Vid misstanke om kränkning ska en anmälan upprättas direkt till rektor angående vad som hänt (gäller samtlig personal på skolan).
2. Anmälan till huvudman (rektor).
3. Utredning av diskriminering/kränkning (klasslärare och/eller personal från likabehandlingsgruppen).
  - a. Samtal med den utsatta parten.
  - b. Samtal med den/de utsättande parterna.
  - c. Summering av vad som hänt.
4. Kontakt med hemmet
  - a. Den utsatta parten, (klasslärare).
  - b. Den utsättande parten (klasslärare).
5. Arbetslaget gör en sammanställning och analys som lämnas till rektor.
6. Rektor tillsammans med arbetslaget gör en bedömning om en fördjupad utredning eller avslutar ärendet.
7. Återkoppling till alla parter.

Fördjupad utredning

8. Kontakt med hemmet om beslutet och det eventuella fortsatta arbetet.
  - a. Den utsatta parten (klasslärare).

- b. Den utsättande parten (klasslärare).
9. Arbetslaget (med stöd av personal från likabehandlingsgruppen) gör en fördjupad kartläggning, analys och förslag på handlingsplan som diskuteras med rektor.
10. Möte med vårdnadshavare till den utsatte (Klasslärare).
11. Möte med vårdnadshavare till den/de som utsätter (Klasslärare).
12. Handlingsplan fastställs och genomförs.
13. Uppföljning av effekt av åtgärder (klasslärare).
  - a. Samtal med den utsatte och återkoppling till vårdnadshavare.
  - b. Samtal med utsättare och återkoppling till vårdnadshavare.
14. Rapportering av dokumentation till rektor (arbetslag/klasslärare).
15. Beslut om revidering av handlingsplan (åter till punkt 8 el 9) eller avslutande av ärende (Rektor).
16. Rapportering till huvudman (rektor).
17. Vid ej önskat resultat: elevhälsoteamet används för rådgivning och samtal återupptas med berörda barn och vårdnadshavare.

Om trakasserierna och de kränkande behandlingarna ej upphör tar rektor en kontakt och för samtal med elev och dess vårdnadshavare. Om effekt fortfarande uteblir tar rektor kontakt med Arbete och välfärd.

5. Samverkan med elever och föräldrar

Skolan samverkar med elever och föräldrar i det trygghetsskapande arbetet med likabehandling. Samverkan med elever sker via det dagliga arbetet i klassrummet, i klassråd, elevråd och på fritidshemmen. Med föräldrarna sker samverkan via det dagliga mötet mellan pedagog och förälder på fritidshemmet, i samband med klassmöten, utvecklingsamtal samt vid skolans samrådstreffar där likabehandlingen finns på dagordningen.

På första föräldramötet ges information till samtliga föräldrar om hur vi arbetar förebyggande mot diskriminering och kränkande behandling.

Vid detta möte gör vi också föräldrarna uppmärksamma på vikten av att de tar kontakt med personal/rektor om de upptäcker kränkningar/diskrimineringar på skolan. Planen finns även på skolans hemsida för samtliga att ta del av.

6. Utvärdering och revidering

Resultatet av de vidtagna åtgärderna ska utvärderas i samband med Öjaby skolas utvärderingsperiod i april-juni 2018 via elevenkäter, samt samtal i klasserna om effekterna av de vidtagna åtgärderna. I samband med uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen 2017-2018 tas det ställning till i vilken omfattning som planen ska revideras. Nya mål kan tillkomma och uppnådda mål kan bytas ut.

7. Lagtext och definition

Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Skollagen 2010:800.

Diskrimineringslagen 2008:567 och förordningen 2006:1083 om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Skollagen 6 kapitlet säger bl.a.

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskolelärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig att blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechef eller rektor.

Skolverkets allmänna råd. (SKOLFS 2012:10)

Skolverket har beskrivit innebörden med diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på följande sätt:

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning,

förlöjliganden eller fysisk våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Samtalsunderlag vid utredande samtal

Samtalet leds av en för eleven väl känd personal. Arbetslaget löser genomförandet och sammanställningen som sedan lämnas till rektor.

Förhållningssätt:

- Berätta för eleven vad syftet är med samtalet. Syftet är att eleven ska få berätta hur den upplever sin skolsituation och eventuellt sina upplevelser kring en specifik händelse.
- Visa med respekt att du ser och bekräftar eleven och att du tar denne på allvar.
- Var vaksam på hur du lyssnar, tänk på ditt kroppsspråk, visa att du vill hjälpa till.
- Låt eleven beskriva situationen. Undvik varför-frågor, be om beskrivningar. T.ex berätta mera.., är det så här du menar/känner...
- Avsluta samtalet med att knyta ihop det ni talat om. Fråga eleven hur det känns och att ni kommer att informera hemmet om att ni genomfört ett individuellt samtal idag.

Frågor vid samtal

Berätta för eleven att du skriver stödord för att kunna gå tillbaka till det som kommit fram.

- Hur har du det i skolan/klassen? Känner du dig trygg i klassen/på skolan?
- Berätta hur det känns när du: tänker på skolan, är på väg till skolan, tänker på klasskamraterna, specifika områden (kapprum, matsal), situationer (förflyttningar, mellan lektioner)
- Hur upplever du arbetsron i klassrummet? Vad är bra, vad kan förbättras?
- Finns det någon i klassen som brukar bestämma?
- Finns det någon/några som brukar göra som den som bestämmer?
- Förekommer det tråkningar (suckar, stön, himlar med ögonen)?
- Finns det någon i klassen som inte har det bra?
- Vad skulle du kunna göra för honom/henne?
- Vad kan hon/han själv bidra med?

Följdfrågor som hänvisar till en speciell kartlagd situation:

Förhållningssätt:

Viktigt att inte komma med anklagelser. Det är viktigt att eleven känner att hon eller han får en möjlighet att ge sin egen bild av vad som hänt.

Vi vet att detta har hänt....

1. Har du själv märkt något?
2. Berätta i så fall hur du upplevde situationen.